

5) познание norm leksykalnych i gramatycznych (np. użycie formy „Ви” przy zwracaniu się do starszych i obcych, deklinacja rzeczowników, przymiotników, liczebników, tworzenie czasów itp.).

Od marca 2022 r. w Instytucie Slawistyki PAN udział w kursach wzięło 1200 osób: 672 Ukraińców uczyło się języka polskiego i 528 Polaków języka ukraińskiego.

Wyzwania komunikacyjne, które powstały 24.02.2022 r. były impulsem do stworzenia kursów językowych w Instytucie Slawistyki Polskiej Akademii Nauk.

Dziś tworzymy wspólną przestrzeń społeczną: prywatną i zawodową. Wspólnie mieszkamy w jednym kraju, wspólnie pracujemy, wspólnie spędzamy wolny czas. Niebawem wojna skończy się. Nasza przyjaźń pozostanie.

БАГАН Мирослава

д-р. філол. наук, професор, м. Київ

МОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Сучасний українськомовний комунікативний простір засвідчує низку цікавих тенденцій: лібералізацію медійного, художнього дискурсів, збагачення їх народно-розмовними компонентами, синкретизм стилів, актуалізацію питомих лексичних одиниць, запозичення чужомовних форм спілкування та ін.

Найяскравіше динаміку мовного розвитку відображає мовлення молоді, оскільки саме вона виявляє найбільшу відкритість до змін, протест відносно ціннісно-світоглядних та комунікативних засад минулого, спрямованість у майбутнє. Мовлення молоді засвідчує розширення риторичних канонів, пошук нових ефектних комунікативних стратегій, нестандартність визначень і характеристик тощо. Комунікативний досвід молоді цікавий і цінний для всього українського суспільства.

Традиційно увагу дослідників привертає лише молодіжний сленг як новітня форма мовного самовираження. Проте світоглядні цінності молоді відображено також у її улюблених метафорах, евфемізмах, формах психорегуляції та віртуального етикету, гуморі, оцінних компонентах, нікнеймах та ін. Ці комунікативно спрямовані одиниці виконують не лише свої прагматичні функції (оцінки, встановлення контакту, емоційного впливу, самоствердження тощо), а й індексують особливий культурний досвід молодого покоління, слугують засобом його громадянської та національної самоідентифікації.

Важливо усвідомлювати, що мова молоді становить не конфронтаційну щодо сучасної української літературної мови субмову, а ментально, конотативно й аксіологічно вкорінену форму самовираження юних людей. Доведено, зокрема, що українська молодь в міжособистісній взаємодії широко використовує зооніми з узвичаєними конотативними значеннями (*коза, киця, мишка, віслук, курка, корова* та ін.), проте активно переосмислює деякі з них, утворюючи нові

негативнооцінні значення [Баган: 51]. У віртуальній самопрезентації молодь часто обирає нікнейми, що відбивають національно-історичні реалії та культурні надбання, пор.: *файна газдиня, Нічна Купала, Батько наш Бандера, Мавка Лісова, Коза Дереза, Іванка Вишиванка* та ін.

Велике значення має ставлення молоді до проблем, що можуть становити загрозу українській мові (суржикізація, англізація, агресивна маніпулятивність інформаційного простору), адже від позиції юного покоління залежатиме розв'язання цих проблем у майбутньому. Важливо сформувати в нього поважне ставлення до рідної мови, упевненість у необхідності збереження її типологічних ознак на тлі зовнішніх впливів.

Набуло актуальності вивчення девіаційних явищ молодіжного мовлення, зокрема вміння школярів і студентів справлятися з психологічними навантаженнями доби, труднощами спілкування, булінгом та ін. Установлено, що використовувані сучасною українською молоддю «вербальні засоби спонтанного реагування на стресогенні подразники відображають її переважно безвідповідальне ставлення до засобів самовираження, про що свідчить широке вживання ненормативних, стилістично знижених одиниць та обмежене використання традиційних емоційних вигуків, паремій або іронічних висловів. [Баган, Навальна, Істоміна: 24]. Нині маємо сформувати в молоді навички вербальної підтримки, надихання, окреслення позитивної перспективи на лише для заспокоєння друзів, а й для власної психорегуляції.

Виявлення ціннісних, світоглядних, комунікативних орієнтирів сучасної української молоді важливе для усвідомлення динаміки українського суспільства та принципів його самоідентифікації і самопрезентації в умовах глобалізації та зовнішньої загрози цілісності України.

Література

1. Баган М. П. Конотації зоонімів у сучасному молодіжному мовленні і традиційній українській лінгвокультурі: константи і динаміка сприйняття. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Філологія*. 2021. Вип. 1 (45). С. 51–57.
2. Баган М., Навальна М., Істоміна А. Індивідуальні вербальні коди спонтанної емоційної психорегуляції сучасної української молоді. *PSYCHOLINGUISTICS*. 2022. Вип. 31(2). С. 6–32.

БАРАБАШ Світлана

канд. філол. наук, доцент, м. Київ

ТЕРМІНИ-ЕПОНІМИ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН У ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Сучасне українське суспільство потребує впровадження у системі професійної освіти оновленої фахової ділової комунікації. Мовна освіта має